

Spotkanie Grupy roboczej wspierającej prace nad przygotowaniem RPO WD 2021-2027

Wrocław, 03.03.2021 r.

I. Informacje nt. Grupy roboczej

Uchwała nr 3249/VI/20 Zarządu Województwa Dolnośląskiego w sprawie powołania Grupy roboczej wspierającej prace nad przygotowaniem regionalnego programu operacyjnego dla województwa dolnośląskiego na lata 2021-2027 **została podjęta 29.12.2020 r.**

Zadania Grupy:

- wsparcie (doradcze i konsultacyjne) Zarządu Województwa Dolnośląskiego w procesie przygotowania regionalnego programu operacyjnego dla województwa dolnośląskiego na lata 2021-2027;
- zapewnienie koordynacji i komplementarności pomiędzy programami operacyjnymi na lata 2021-2027 oraz w ramach poszczególnych celów polityki, a także z innymi instrumentami Unii Europejskiej;
- wypracowanie celów i zakresu programu, uwzględniających zapisy krajowych i europejskich dokumentów strategicznych, efekty negocjacji pakietu legislacyjnego na lata 2021-2027 oraz uzgodnienia dotyczące Wieloletnich Ram Finansowych.

II. Organizacja pracy w ramach Grupy roboczej

Obsługę prac Grupy zapewnia Wydział Rozwoju Regionalnego w Departamencie Gospodarki UMWD.

Sposób komunikacji – e-mail, tryb ad hoc, konsultacje, wymiana doświadczeń w trybie obiegowym.

Spotkania Grupy – zwoływane ad hoc, w formule on – line, **logowanie do platformy zoom z podaniem imienia i nazwiska** oraz - w miarę możliwości - nazwy instytucji; osoby spoza Grupy nie będą mogły dołączyć do spotkania.

Z uwagi na dynamiczny proces prac nad RPO i tym samym potrzebę sprawnego, szybkiego działania Grupy, w pracach Grupy (co do zasady) powinien brać udział wskazany przedstawiciel – jedna i ta sama osoba.

III. Wstępny harmonogram prac nad RPO WD 2021-2027

Etap prac nad dokumentacją	Termin zakończenia prac na projektami ważniejszych dokumentów związanych z RPO
Projekt diagnozy województwa dolnośląskiego dla nowego RPO	koniec I kw. 2021
Opracowywanie kierunków wsparcia i założeń programowych	II kw. 2021
Etap konsultacji i negocjacji	Zakładane terminy „od – do”
Konsultacje społeczne projektu RPO	II kw. 2021 – IV kw. 2021
Konsultacje / negocjacje zapisów RPO WD 2021-2027 z MFiPR	początek II kw. 2021 do IV kw. 2021
Negocjacje RPO WD 2021-2027 z KE i przyjęcie Programu	koniec II kw. 2021 do IV kw. 2021
Instrumenty Terytorialne	Zakładane terminy
Formalne zatwierdzenie związków ZIT/IIT przez ZWD	III kw. 2021 – IV kw. 2021

IV. Podsumowanie konsultacji projektu Umowy Partnerstwa

Konsultacje Umowy Partnerstwa zakończyły się 22.02.2021 r.

W ramach uwag podniesiono m.in. następujące kwestie:

- 1) W zakresie charakterystyki regionów górniczych:** zgłoszono, iż obszarem objętym FST wraz z subregionem wałbrzyskim powinien być powiązany z nim funkcjonalnie powiat kamiennogórski.
- 2) W zakresie interwencji FST:** zgłoszono, iż programowanie, zarządzanie i wdrażanie FST powinno odbywać się na poziomie władz regionalnych (NUTS-2). Doświadczenia ostatnich lat związane z inwestowaniem środków polityki spójności na poziomie regionalnym pokazują, że jest to racjonalne, funkcjonalne i skuteczne podejście.
- 3) W zakresie transferu środków między kategoriami regionu:** Zgodnie z zapisami projektów rozporządzeń istnieje możliwość dokonania transferu środków pomiędzy kategoriami regionów. W poprzedniej perspektywie skorzystano z takiego mechanizmu – tzw. instrumentu elastyczności, dzięki czemu została zwiększona alokacja o 3% dla Mazowsza. Również wtedy alokacja dla woj. mazowieckiego została wyliczona z zastosowaniem „siatki bezpieczeństwa” (safety net). Patrząc na przykłady innych regionów unijnych, które uzyskały status regionu przejściowego należy stwierdzić, że niejednokrotnie nie były w stanie utrzymać tempa rozwoju i często wracały do pozycji regionów słabiej rozwiniętych. Dlatego też należy skorzystać z mechanizmu transferu środków pomiędzy kategoriami regionów, aby umożliwić regionom przejściowym zachowanie swojej dynamiki rozwoju i dalszy rozwój.

Podsumowanie konsultacji projektu Umowy Partnerstwa

4) W zakresie alokacji na poszczególne programy:

W przypadku naszego regionu spadek alokacji przeznaczonej na lata 2021-2027 wynosi ponad 60% w stosunku do alokacji z perspektywy 2014-2020. Dlatego uważamy za konieczne zastosowanie mechanizmu siatki bezpieczeństwa, która zapewni zniwelowanie tak drastycznego spadku alokacji możliwej do wykorzystania w perspektywie 2021-2027. Regiony przejściowe muszą zapewnić większy wkład własny (30%) w projektach, gdyż maksymalny poziom dofinansowania będzie mógł wynosić 70% wydatków kwalifikowanych, co będzie stanowiło duży problem dla beneficjentów, zwłaszcza jst z obszarów zmarginalizowanych, czy mikro i małych przedsiębiorstw. Nałożenie się tych dwóch niekorzystnych parametrów (niska alokacja i zwiększony wkład własny) może spowodować znaczący spadek realizacji inwestycji w takich regionach, jak Dolny Śląsk.

VI. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej w województwie dolnośląskim - Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 (projekt)

Diagnoza jest dokumentem, który będzie załącznikiem do programu (analogicznie do perspektywy finansowej 2014-2020), jednakże nie jest to dokument, który zawiera zamknięte kierunki interwencji.

W projekcie diagnozy zawarto przekrojowe informacje o regionie, obszarach obrazujących sytuację społeczną, gospodarczą, infrastrukturalną w naszym województwie, tj. demografii, działalności gospodarczej, gospodarce komunalnej, środowisku, transporcie, dziedzictwie kulturowym, turystyce, rewitalizacji, edukacji, rynku pracy, włączeniu społecznym, sektorze zdrowia. W dokumencie wskazano również wyzwania rozwojowe.

Struktura projektu diagnozy oraz opisywanych obszarów została podzielona zgodnie z celami polityki spójności na lata 2021 -2027. Również wyzwania rozwojowe stojące przed regionem w najbliższej perspektywie zostały opisane w odniesieniu do poszczególnych celów polityki.

Projekt diagnozy został oparty o dane GUS (m.in. Bank Danych Lokalnych), publikacje branżowe, raporty i badania ewaluacyjne.

Na obecnym etapie projekt diagnozy ma charakter roboczy i możliwa jest aktualizacja tego dokumentu, czy też modyfikacja o dodatkowe informacje, sugestie, które mogą zostać wskazane podczas prac Grupy.

Wyzwania rozwojowe - CP1. Bardziej inteligentna Europa – innowacyjna i inteligentna transformacja gospodarcza (1/2)

- Zmniejszenie zróżnicowania wewnętrznego w zakresie rozwoju gospodarczego.
- Zmniejszenie dystansu rozwojowego wewnątrzregionalnego do średniej unijnej PKB per capita.
- Zwiększenie nakładów na działalność B+R i inwestycyjną przez MŚP i sektor prywatny oraz zwiększenie liczby osób zatrudnionych w B+R w ogólnej liczbie osób pracujących.
- Wykorzystanie potencjału naukowego w regionie przez sektor przedsiębiorstw.
- Stworzenie warunków sprzyjających poprawie konkurencyjności dolnośląskich firm, w tym ich innowacyjności.
- Wsparcie wprowadzania na rynek nowych produktów i usług oraz ich ekspansji i promocji na rynkach krajowym i zagranicznych.
- Wsparcie działań związanych z rozwojem automatyzacji procesów w przedsiębiorstwach.
- Wsparcie dla przedsiębiorstw poszukujących zagranicznych rynków zbytu
- Wspieranie firm lub jednostek badawczo-rozwojowych uczestniczących w międzynarodowych sieciach współpracy.

Wyzwania rozwojowe - CP1. Bardziej inteligentna Europa – innowacyjna i inteligentna transformacja gospodarcza (2/2)

- Wykorzystanie potencjału i atrakcyjności terenów przeznaczonych pod funkcje gospodarcze.
- Wzmocnienie silnego endogenicznego potencjału regionu.
- Rozwój gospodarki opartej na wiedzy, poprzez promocję nowych wzorców współpracy wśród przedsiębiorstw i jednostek naukowych.
- Rozwój w oparciu o specjalizacje regionalne.
- Tworzenie i rozwój systemów dedykowanych konkretnym sferom życia – np. bezpieczeństwu, zdrowiu.
- Rozwój e-administracji przez wszystkie zainteresowane podmioty, zwłaszcza jst.
- Wspieranie integracji systemów, baz danych i zasobów cyfrowych w celu ich efektywniejszego wykorzystania, w tym udostępnianie danych publicznych i digitalizacja dóbr kultury.
- Wprowadzenie nowych usług medycznych świadczonych drogą elektroniczną zwiększających dostępność do tych usług, pozwalających na wykorzystanie drogą elektroniczną wiedzy i doświadczenia najlepszych specjalistów.
- Wykorzystanie Internetu do zwiększenia dostępności tradycyjnych usług medycznych (np. e-zdrowie, telemedycyna, teleopieka, e-rejestracja).
- Wykorzystanie Internetu do zwiększenia dostępności tradycyjnych metod nauczania poprzez efektywne rozwijanie tzw. nauki zdalnej.

Wyzwania rozwojowe. CP2 - Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa (1/2)

- Rosnące w regionie zapotrzebowanie na energię.
- Wymagająca modernizacji oraz rozbudowy sieć elektroenergetyczna i ciepłownicza związana z ograniczeniem strat sieciowych oraz możliwość przyłączenia do sieci urządzeń, które wytwarzałyby energię pozyskiwaną ze źródeł odnawialnych.
- Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, jednorodzinnych oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych.
- Budowa oraz rozbudowa istniejących systemów ciepłowniczych oraz lokalnych ciepłowni wykorzystujących odnawialne źródła energii oraz paliwa gazowe.
- Zwiększenie udziału wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych.
- Zwiększenie efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, obiektach mieszkalnych oraz budynkach użyteczności publicznej.
- Ograniczenie niskiej emisji i wprowadzenie transportu zeroemisyjnego.

Wyzwania rozwojowe. CP2 - Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa (2/2)

- Wzrost udziału transportu niskoemisyjnego, w tym zakup taboru i jego modernizacja.
- Projekty w zakresie dostosowania do zmian klimatu oraz ochrony przed zagrożeniami związanymi ze zmianami klimatycznymi takimi jak: erozja, pożary, powódzie, susze, huragany, osuwiska (w tym również zakup sprzętu służącego do usuwania skutków zjawisk katastrofalnych lub awarii chemiczno-ekologicznych).
- Potrzeba zwiększenia terenów zielonej infrastruktury na obszarze miast.
- Tworzenie centrów ochrony bioróżnorodności.
- Inwestycje ograniczające indywidualny ruch zmotoryzowany w centrum dużych miast takie jak: P&R, B&R, system rowerów miejskich, stacje i parkingi rowerowe, łączniki dróg rowerowych, dobra komunikacja dróg dla rowerów z infrastrukturą transportu publicznego, system kontroli wjazdu pojazdów do centrów miast, systemy służące zapobieganiu nielegalnym parkowaniem pojazdów, wspólny bilet i inne.
- Budowa dróg rowerowych, jako element projektu,
- Wprowadzenie innowacyjnego systemu gospodarczego – klastry oraz spółdzielnie energetycznych.
- Budowa infrastruktury do paliw alternatywnych oraz infrastruktury zasilającej paliwa alternatywne.
- Budowa centrów przesiadkowych

Wyzwania rozwojowe. CP3 - Lepiej połączona Europa – mobilność i regionalne połączenia teleinformatyczne

- Rozwój publicznego transportu zbiorowego poprzez stworzenie warunków do wybudowania nowoczesnej sieci dróg i linii kolejowych z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury oraz budowę nowej infrastruktury w miejscach, gdzie jest to konieczne.
- Budowa i modernizacja przepraw mostowych w regionie.
- Wzrost liczby przewiezionych pasażerów oraz działania mające na celu zachęcanie społeczeństwa do korzystania z komunikacji zbiorowej.
- Działania zmierzające do poprawy taboru autobusowego i tramwajowego.
- Rozwój transportu kolejowego. Rewitalizacja oraz inwestycje w linie kolejowe.
- Działania mające na celu uzyskanie zewnętrznej i wewnętrznej spójności komunikacyjnej drogowej i kolejowej.
- Budowa, przebudowa oraz remont dróg wojewódzkich.
- Przejmowanie nieczynnych linii kolejowych od PKP PLK S.A. przez samorząd województwa oraz ich rewitalizacja w celu uruchomienia połączeń komunikacyjnych na terenie województwa dolnośląskiego.

Wyzwania rozwojowe. CP4 - Europa o silniejszym wymiarze społecznym – wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych (1/2)

- Dostosowanie systemu ochrony zdrowia do długofalowych trendów epidemiologiczno-demograficznych regionu.
- Wspieranie osób w wieku senioralnym oraz osób wymagających opieki i pomocy innych, poprzez rozwój różnych form opiekuńczych (opieka krótkoterminowa, usługi opiekuńcze półstacjonarne i domowe).
- Wspieranie rodzin i opiekunów osób w wieku senioralnym, obciążonych opieką na osobami niesamodzielnymi z racji wieku.
- Wspieranie rodzin (rodziców, opiekunów) przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych w środowisku funkcjonowania oraz dzieci i młodzieży dotkniętych problemami psychologicznymi lub trudnościami wynikającymi z czynników zdrowotnych czy niepełnosprawności.
- Wspieranie działań prowadzących do podniesienia poziomu diety, m.in. poprzez wzmożenie szeroko rozumianej opieki nad matką i dzieckiem.
- Rozwój i modernizacja infrastruktury przedszkolnej, mające na celu upowszechnienie dostępu do edukacji przedszkolnej na obszarach wiejskich i miejskich.
- Zwiększenie efektywności nauczania ukierunkowane na poprawę wyników egzaminów zewnętrznych w szkołach.
- Wspieranie form edukacyjnych i wychowawczych dedykowanych uczniom ze szczególnymi potrzebami wychowawczo-edukacyjnymi.
- Dostosowanie oferty edukacyjnej do zapotrzebowań rynku pracy oraz zmieniających się trendów gospodarczych.
- Wspieranie szkolnictwa ponadpodstawowego poprzez modernizację istniejącej infrastruktury, w tym obiektów służących wzmocnieniu sprawności fizycznej uczniów oraz doposażenie szkół w niezbędne pomoce dydaktyczne.

Wyzwania rozwojowe. CP4 - Europa o silniejszym wymiarze społecznym – wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych (2/2)

- Działania zmierzające do doskonalenia umiejętności, podnoszenia poziomu kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli wszystkich poziomów edukacji oraz pracowników pedagogicznych, w tym rozwój kształcenia ustawicznego.
- Wyposażenie placówek oświatowych w niezbędną infrastrukturę oraz kadre dydaktyczną w celu zwiększenia dostępu do szkolnictwa powszechnego osobom z niepełnosprawnościami oraz o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
- Aktywizacja zawodowa osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3, powracających na rynek pracy.
- Rozwój i wspieranie innowacyjnych rozwiązań w zakresie programów zdrowotnych służących wspieraniu i wydłużaniu aktywności zawodowej mieszkańców Dolnego Śląska.
- Aktywizacja społeczno-zawodowa, zdrowotna i edukacyjna osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz wsparcie edukacyjne i aktywizacja poprzez sport i kulturę dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Zwiększenie aktywizacji oraz mobilności zawodowej mieszkańców Dolnego Śląska znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób w wieku 50+, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych oraz osób z niskimi kwalifikacjami. Wspieranie przystosowania przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian na rynku pracy, w tym wynikających z długookresowych trendów demograficznych oraz wspieranie zdolności adaptacyjnych pracowników.
- Zintegrowane podejście do rozwiązywania problemów społecznych, w tym wsparcie dla tworzenia lub działalności podmiotów integracji społecznej i zawodowej oraz instytucji ekonomii społecznej.
- Rozwój mieszkalnictwa chronionego i wspomaganego.
- Wspieranie rozwoju i tworzenia produktów i usług turystycznych. Wzrost zainteresowania turystyką rowerową i konieczność dalszej rozbudowy dróg rowerowych. Wspieranie rozwoju i tworzenia instytucji kultury.

Wyzwania rozwojowe. CP5 - Europa bliżej obywateli – zrównoważony i zintegrowany rozwój obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych

- Zwiększenie integralności miast i obszarów powiązanych funkcjonalnie wzmacniające jednocześnie równomierny rozwój społeczny, ekonomiczny i gospodarczy w szczególności na obszarach miast zmarginalizowanych oraz średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.
- Zwiększanie wpływu miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie na kształt i sposób realizacji działań wspieranych na ich obszarze w ramach polityki spójności.
- Zwiększenie efektywności podejmowanych interwencji poprzez realizację zintegrowanych projektów odpowiadających w sposób kompleksowy na potrzeby oraz problemy rozwojowe miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie.
- Rozwój zrównoważonego transportu publicznego łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny
- Poprawa stanu środowiska przyrodniczego na obszarze funkcjonalnym miasta, szczególnie w zakresie jakości powietrza – realizacja projektów w zakresie gospodarki odpadami i oczyszczania ścieków oraz działania służące ograniczeniu niskiej emisji, w tym wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne.
- Zwiększenie efektywności energetycznej w obszarze funkcjonalnym.
- Wsparcie rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego w odpowiedzi na potrzeby i wyzwania rynku pracy w obszarze funkcjonalnym.
- Poprawa bezpieczeństwa przestrzeni publicznej na obszarze powiązanych funkcjonalnie.

Dziękujemy za uwagę

Departament Gospodarki